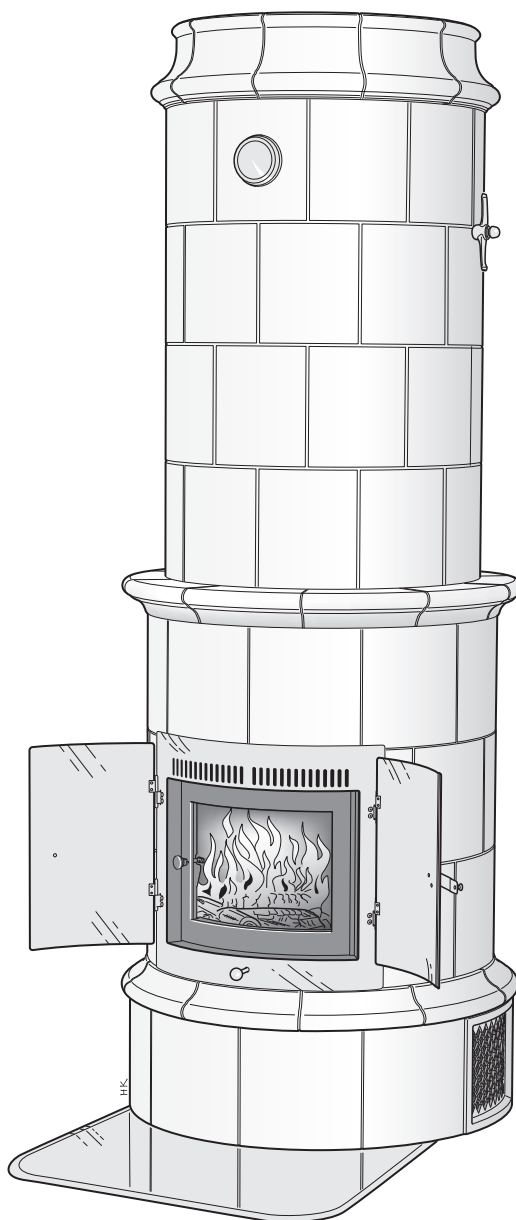
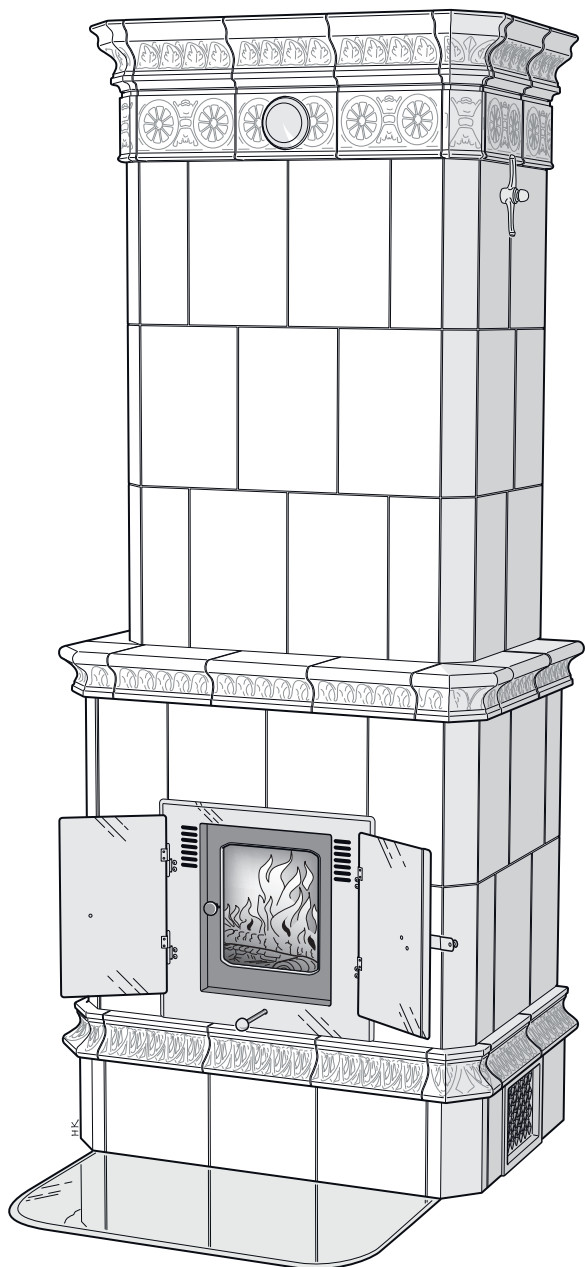

Fyringsinstruksjon & Bruksanvisning

Rustik • Renässans • Duo (100)
Herrgård Classic • Safir Classic (200)
Allmoge • Carina • Sonya (500)

Contura

Valg av brensel

Alle typer ved, som for eksempel ved av bjørk, bøk, eik, alm, ask, bartre og frukttrær, kan brukes som brensel i kakkelovnen. Forskjellige tresorter har forskjellig densitet. Jo høyere densitet veden har, desto høyere er energiverdien. Høyest densitet har bøk, eik og bjørk. Fersk ved består av 50 % vann. En del av vannet sirkulerer fritt mellom fibre, og en del er bundet av cellene. Veden må alltid tørkes slik at fritt vann fordampes. Når fuktighetsinnholdet har sunket til under 20 %, er veden klar til å brukes. Hvis man fyrer med ved som har høyere fuktighetsinnhold, går en stor del av vedens energiinnhold til å koke bort vannet. Er veden fuktig, blir også forbrenningen dårlig. Sot- og tjærebelegg dannes i skorsteinen og kan i verste fall føre til pipebrann. Utover dette fører det også til sotet glass i kakkelovnen og ubehag for beboere i nærheten.

For å forsikre seg om at man har tørr ved, bør veden avvirket på vinteren og lagres godt luftet under tak om sommeren. Dekk aldri vedstabellen med en presenning som ligger ned mot bakken. Presenningen fungerer da som et tettsluttende lokk, og veden hindres i å tørke.

Oppbevar alltid en mindre mengde ved innendørs i noen dager før bruk, slik at overflatefuktigheten i veden rekker å fordampe. Vedens fuktighetsinnhold kan enkelt kontrolleres ved å veie en liten prøvebit av veden før og etter at den har tørket ved 80 °C ovnstemperatur i et døgn. Beregn deretter fuktighetsinnholdet ved å dividere mengden fordampet vann med den totale mengden ved, inkl. vann.

$$\text{Fuktighetsinnhold i \%} = \frac{m_{\text{før}} - m_{\text{etter}}}{m_{\text{før}}} \times 100$$

Advarsel!

Fossilt brensel, trykkimpregnert tre, malt eller limt tre, sponplater, plast eller fargebrosjyrer må ikke brukes som brensel. Felles for disse materialene er at det under forbrenning kan dannes saltsyre og tungmetaller som er skadelige for miljøet og kakkelovnen. Saltsyren kan også angripe stålet i skorsteinen eller muren i en murt skorstein.

Riktig størrelse på veden er også viktig for å sikre god forbrenning. Vedstørrelsen bør være:

Opptenningsved: Finkløyvd ved

Lengde: 25-35 cm
Diameter: 2-5 cm
Mengde per opptenning: 2,5 kg (ca. 10-12 finkløyvde vedstykker)

Ved: Kløyvd ved

Lengde: 25-35 cm
Diameter: 7-9 cm
Normal mengde: 2,0 kg (2-3 vedstykker per påfylling)
Maksimumsmengde: 3,0 kg (3-4 vedstykker per påfylling)
12 kg per fyring (etterfulgt av minst 9 timer avkjøling)
24 kg per døgn

Slik fyrer du

Det er viktig å bruke riktig mengde ved, spesielt ved opptenning. Første gang det fyres bør det derfor brukes en vekt for å se og lære hvor mye 2,5 kg opptenningsved er. Kontroller også hvor mye normal mengde og maksimumsmengde er.

Kakkelovnen er kun beregnet på fyring med døren lukket. Åpne alltid døren sakte og forsiktig for å forhindre røykproblemer pga. trykkforandringen i ildstedet.

Kakkelovnens funksjon er forskjellig avhengig av trekkforholdet i skorsteinen. Det pleier å ta noen fyringer før man finner riktig innstilling på forbrenningsluftspjeldet og startspjeldet samt riktig mengde og størrelse på veden.

Opptenning

Viktig!

Vær oppmerksom på at hvis det brukes for lite ved ved opptenningen eller at veden er for grovkløyvd, oppnår man ikke riktig arbeidstemperatur i brennkammeret. Konsekvensen av feil opptenning blir dårlig forbrenning med kraftig sotdannelse eller at ilden slukker når døra lukkes.

Hvis huset har mekanisk ventilasjon, må det åpnes et vindu i nærheten av kakkelovnen før opptenning. La vinduet stå åpent i noen minutter til ilden har fått tak.

For raskt å få et godt glødelag, skal det alltid ligge et tynt lag med aske og forkullede biter i kakkelovnen.

1. Åpne forbrenningsluftspjeldet, røykgassspjeldet og startspjeldet helt.
2. Legg avispapir eller opptenningsbrikett og ca. 2,5 kg finkløyvd ved i midten av kakkelovnen. Veden stables liggende på kryss og tvers.
3. Tenn opp. Sett døra på gløtt med en åpning på ca. 10 mm mot kassetten.
4. Når ilden har fått godt tak etter ca. 10-15 minutter, lukkes døra helt. Ved god trekk i skorsteinen reguleres startspjeldet til ca. 1/4 av helt åpen posisjon.
5. Når første påfylling av ved er gjort og ilden har fått godt tak, kan startspjeldet lukkes.

Hvor tidlig startspjeldet kan lukkes, varierer. Det avhenger av hvor varm kakkelovnen er etter forrige fyring og av trekkforholdet i skorsteinen.

Påfylling av ved

Med en gang ilden har brent ned og flammene har sloknet, er det på tide å legge på ved.

1. Åpne dørhåndtaket og la undertrykket i brennkammeret utjevnes i noen sekunder før døra åpnes helt.
2. Legg på 2-3 vedkubber til en samlet vekt på omtrent 2-2,5 kg. Legg veden slik at det er mellomrom mellom vedkubbene. Dette for å sikre god luftblanding. Lukk deretter døra.
3. Forbrenningsluftspjeldet må være helt åpent i 2-3 minutter til vedkubbene er blitt svarte og brenner ordentlig. Hvis du deretter ønsker en mer langsom forbrenning, kan tilførelsen av forbrenningsluft reduseres. Forutsetningene for å regulere forbrenningen varierer avhengig av temperaturen i kakkelovnen og trekken i skorsteinen. Husk at ilden alltid skal brenne med lyse, klare flammer.

4. Fyll på med ved ytterligere to ganger med 2-2,5 kg hver gang. La deretter kakkellovnen avgi den akkumulerte varmen i 9-12 timer før fyringsprosessen gjentas. Overskrid ikke den maksimalt tillatte vedmengden på 12 kg per fyring med en påfølgende avkjølingsperiode på minst 9 timer. Maksimalt tillatt vedmengde er 24 kg per døgn.
5. Når glørne har sloknet, kan forbrenningsluftspjeldet og røykasspjeldet stenges. Dette for å unngå varmelekkasje gjennom skorsteinen under avkjølingsperioden.

Viktig!

Det er viktig at vedkubbene begynner å brenne raskt. Rask antenning oppnås ved å åpne forbrenningsluftspjeldet helt eller ved å la døra stå på gløtt en kort stund. Ulmefyring gir kraftig røykutvikling og kan i verste fall føre til rask gassantennelse, noe som kan forårsake skader på kakkellovnen.

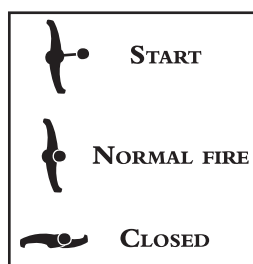
Det er viktig at røykasspjeldet ikke stenges før alle glørne i kakkellovnen har sloknet.

Spjeld

Under døra på kakkellovnen finnes det et håndtak til forbrenningsluftspjeldet. Når håndtaket er trukket ut, er det åpent. Forbrenningsluftspjeldet må være trukket helt ut under opptening og i begynnelsen av den første påfyllingen av ved. Først når kakkellovnen og skorsteinen er varme, kan tilluften reguleres. Hvor mye tilluften kan reguleres, avhenger av hvor varmt ildstedet er og hvor stor trekken er i skorsteinen. Når alle glørne har sloknet, kan forbrenningsluftspjeldet stenges helt.

På siden av den øvre delen av kakkellovnen finnes det to spjeldhåndtak. Spjeldhåndtaket som trekkes ut og inn, styrer startspjeldet. Når håndtaket er trukket ut, er startspjeldet åpent. Håndtaket som vrir, styrer røykasspjeldet. Når håndtaket står loddrett, er røykasspjeldet åpent, og når det ligger vannrett, er det stengt.

En etikett som beskriver de tre posisjonene på røykasspjeldet og startspjeldet følger med kakkellovnen. Etiketten er statisk klebende og kan festes på siden av kakkellovnen inntil røykasspjeldet ved å fukte overflatene med vann.

- **START.** Ved oppstart skal startspjeldet være trukket ut og åpent. Røykasspjeldet skal stå loddrett og være åpent.
- **NORMAL FIRE.** Ved normal fyring skal startspjeldet være skjøvet inn og stengt. Røykasspjeldet skal stå loddrett og være åpent.
- **CLOSED.** Etter avsluttet fyring skal startspjeldet være skjøvet inn og stengt. Røykasspjeldet bør ligge vannrett og være stengt.

Generelt

En riktig fyrte kakkellovn gir god varmeøkonomi og behagelig varme over lang tid. Kakkellovnen bør fyres regelmessig med avkjølingsperioder på 9-12 timer. Det anbefales derfor å fyre to ganger i døgnet, noe som gir en jevn varmeavgivelse over lang tid. Flammene bør ikke være for store. Vedmengden ved normal fyring er 2 kg per påfylling. Det anbefales å tenne opp med 2,5 kg etterfulgt av tre påfyllinger, noe som gir ca. 9 kg per fyring. Utvendig bør kakkellovnen ikke bli varmere enn at man kan ta på den med hånden uten å brenne seg, dvs. ca. 65 °C. Høyeste tillatte vedmengde er 3 kg per påfylling og maksimalt 12 kg per fyring etterfulgt av en avkjølingsperiode på minst 9 timer. Maksimal vedmengde per døgn er 24 kg, og tar da utgangspunkt i fyring med kløyvd bjørk eller annen løvved med 18 % fuktighetsinnhold. Ved fyring med samme mengde barved, oppnås vesentlig høyere ildstedstemperaturer. Ved overskridelse av høyeste tillatte vedmengde kan kakkellovnen og nærliggende bygningsdeler overopphetes. Levetiden forkortes, deler i kakkellovnen kan skades og garantien gjelder ikke.

Når kakkellovnen er ny

Før kakkellovnen brukes første gang, må den hvile i minst en uke slik at festemassen får tid til å herde. Fyr i maks. 2 timer de første gangene. Når det fyres i kakkellovnen de første gangene, kan det oppstå en spesiell lukt som følge av av det kan sitte igjen et oljebelegg og overflødig farge på platene. Etter noen fyringer forsvinner lukten.

vedlikehold av kakkellovner

Ved fyring kan glasset bli sotet, også når kakkellovnen fyres med tørr ved som har et fuktighetsinnhold på 15 – 20 %. Hvis kakkellovnen rengjøres regelmessig, er det som regel nok å tørke av med tørt papir. Hvis glasset har vært sotet over lengre tid, anbefales det å fjerne det med rengjøringsmiddel eller et spesielt sotfjerningsmiddel. Disse midlene fås kjøpt i dagligvarebutikker eller hos din lokale forhandler av kakkellovner.

- Bruk aldri rengjøringsmidler som inneholder slipemidler, ettersom dette kan føre til skader på glasset.
- Når ovnen skal tømmes for aske, må du kontrollere at det ikke finnes glør igjen. Asken skal oppbevares i en ikke-brennbar beholder med lokk i minst en uke før den kastes.
- Kakkelen rengjøres med vann og oppvaskmiddel. Tørk av med en tørr klut.
- Kontroll av pakninger er viktig ut fra et forbrennings synspunkt, ettersom slitte pakninger svekker forbrenningen når kakkellovnen trekker inn "tjuvluft".
- Lakkerte deler på kakkellovnen kan rengjøres med en fuktig klut, eventuelt tilsatt litt oppvaskmiddel. Detaljer av messing må regelmessig pusses for å bevare glansen. Skader på lakkerte deler, f.eks. mindre riper, kan utbedres med Contura utbedringsfarge. Kontakt din forhandler.
- Ettersom det hele tiden strømmer mye luft gjennom kakkellovnen, hvor kald romluft suges inn og varm luft slippes ut, kan det samle seg støv innenfor gitteret under kakkellovnen. Derfor bør man regelmessig rengjøre under kakkellovnen.
- Detaljer som sitter i nærheten av selve ildstedet kan måtte byttes ut. Eksempel på slike detaljer er ildstedsk ledningen. Levetiden på disse detaljene avhenger av hvor mye og på hvilken måte kakkellovnen er blitt brukt.

Feiing

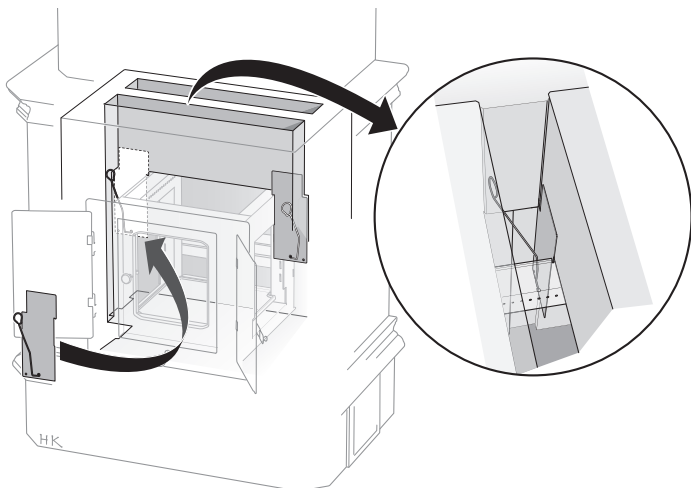
Feiing av kakkellovner, skorsteinskanaler og skorsteinstilkoplinger bør utføres av en feiemester. For å kunne feie rundt røykgassspjeldet og tilkoplingen på baksiden, åpnes startspjeldet og feieluken fjernes. Ta ned røykhyllen og fjern vermiculittplatene på siden av ildstedet. I røykkanalene på begge sider av ildstedet henger det styreplater på kanten av innsatsen. Hekt av styreplatene fra innsatsen og fjern dem. Nå er det mulig å feie alle kanaler innenfra ildstedet. For å få opp sotet fra bunnen av kakkellovnen anbefales det å bruke en sotstøvsuger. Hvordan man monterer alle delene igjen, beskrives i neste avsnitt.

Hvis det oppstår pipebrann, eller hvis det er mistanke om at det har oppstått pipebrann, må forbrenningsluftspjeldet og døra lukkes. Kontakt om nødvendig brannvesenet for slokking. Etter en pipebrann må alltid skorsteinen inspiseres av feiemesteren.

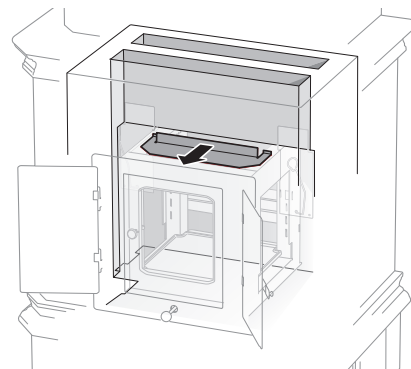
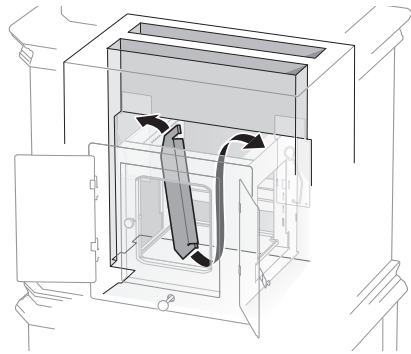
Opplysninger om brennkammer Contura 100, 200

Styreplatene har til oppgave å styre røykgassene langt ned på sidene. Før opp styreplaten i den venstre sidekanalen foran. Når platen føres inn, vinkles den litt og trykkes mot den fremre kanalveggen slik at fjæren bøyes. Før styreplaten så høyt opp at hakket kommer på høyde med kanten av hullet i siden på innsatsen. Vinkle platen tilbake slik at den blir parallell med forsiden, og heft den fast på kanten av innsatsen.

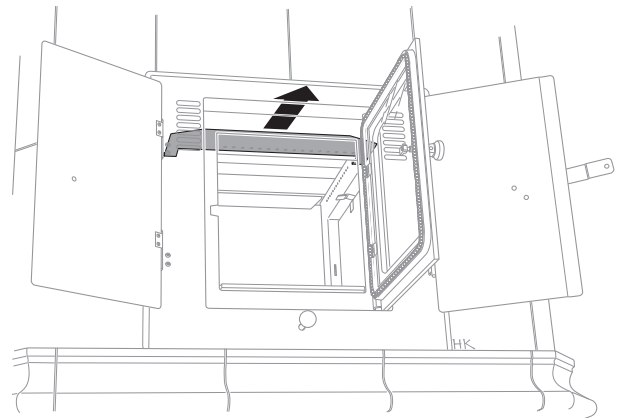
Styreplaten skal henge på kanten av innsatsen og ligge mot mellomveggen mellom de fremre og bakre kanalene. Monter den høyre styreplaten på samme måte.

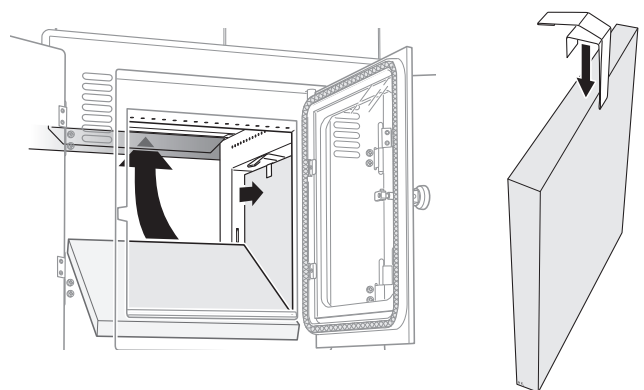
Før den bakre røykhyllen opp og plasser den på oversiden av innsatsen. Før den bakover, slik at den ligger inn mot mellomveggen mellom de bakre og fremre røykkanalene.

Før opp den fremre røykhyllen på tilsvarende måte og før den opp mot den fremre mellomveggen.

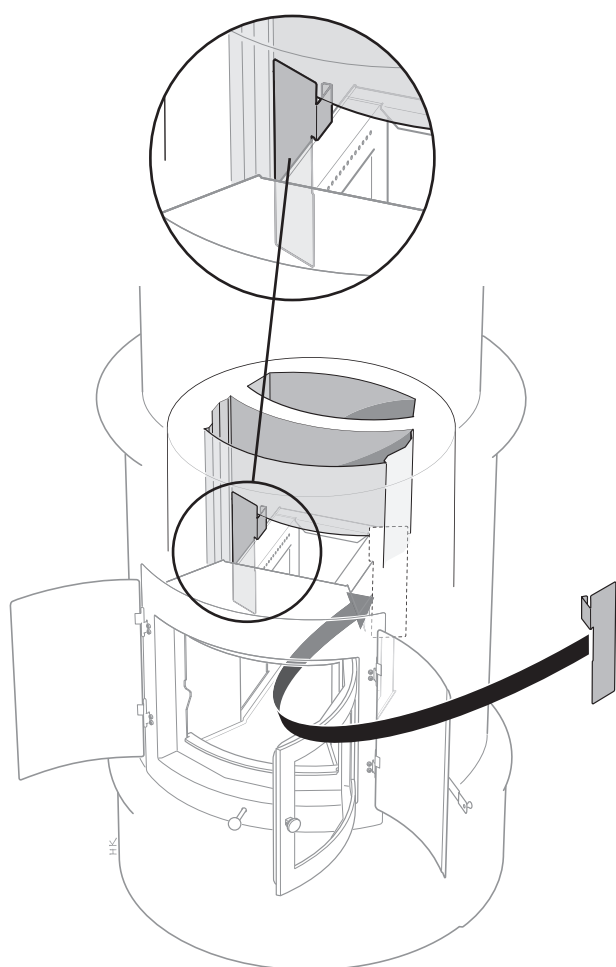
Fest holderne på vermiculittplatene og monter platene på sidene. Skyv platene så langt fram som mulig mot framsiden av innsatsen, slik at luftinntaket i bakkant ikke blokkeres. Før den bakre vermiculittplaten i U-profilen så lang inn som mulig. Sett den deretter vertikalt ned på støpegods-bunnen.

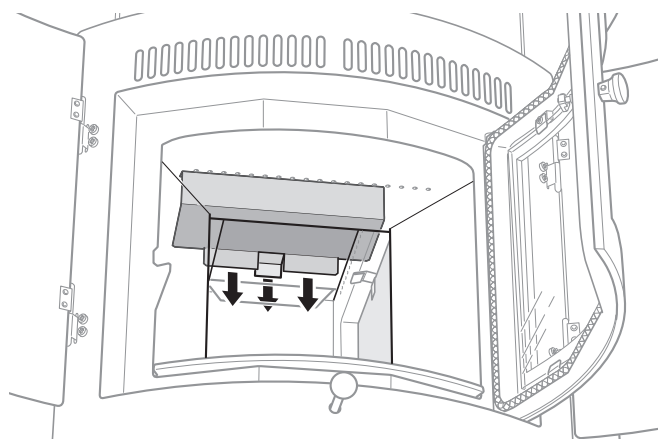
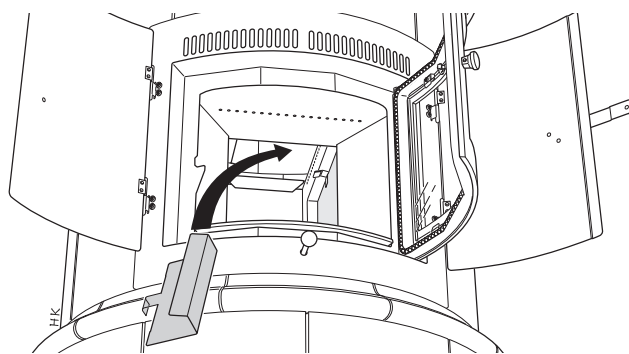
Opplysninger om brennkammer Contura 500

Styreplatene har til oppgave å styre røykgassene langt ned på sidene. Før opp styreplaten i den venstre sidekanalen foran. Når styreplaten føres inn, vinkles den litt til høyre slik at den bøyde delen er parallell med innsatsen. Før styreplaten så høyt opp at hakket kommer på høyde med kanten av hullet i siden på innsatsen. Hekt den fast på kanten av innsatsen. Stikk hånden opp i midten. Kjenn etter at begge hakene på den bøyde delen sitter rundt kanten på oversiden av innsatsen. Før styreplaten bak til den går mot den svingede mellomveggen.

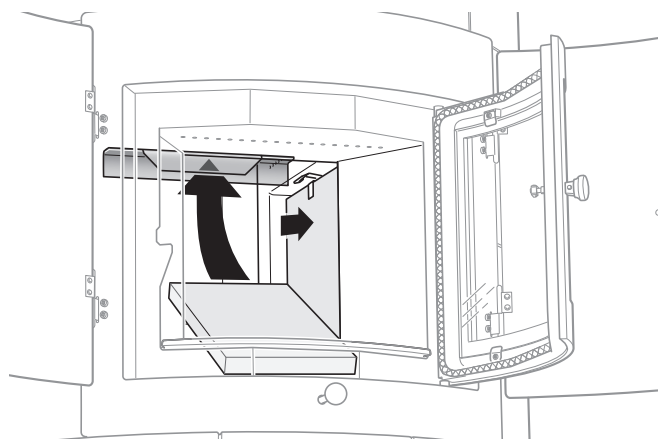
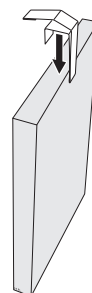
Styreplaten skal henge på kanten av innsatsen og ligge mot mellomveggen mellom de fremre og bakre kanalene. Monter den høyre styreplaten på samme måte.

Før røykhyllen opp og plasser den på oversiden av innsatsen. Før den bakover mot bakveggen på innsatsen. Hvis det er trangt mellom oversiden av innsatsen og mellomveggen i stammen, kan røykhyllen gjøres lavere ved at den trykkes litt sammen.

Fest holderne på vermikulittplatene og monter platene på sidene. Skyv platene så langt fram som mulig mot framsiden av innsatsen, slik at luftinntaket i bakkant ikke blokkeres. Før den bakre vermikulittplaten i U-profilen så lang inn som mulig. Sett den deretter vertikalt ned på støpegods bunnen.

Mulige årsaker til driftsproblemer og korrigerende tiltak

Det er dårlig trekk i kakkelovnen etter installasjon.

- Kontroller at skorsteinens lengde oppfyller kravene, dvs. en meter over mønet, og at den har en total lengde på minst 3,5 meter.
- Kontroller at det ikke finnes noe i skorsteinen som hindrer røykgassene, og at ikke noe nærliggende hus eller tre påvirker vinden rundt skorsteinen.
- Kontroller også skorsteinens tverrsnitt (gjelder tidligere murt skorstein), som bør være 150-200 cm².

Det er vanskelig å tenne opp, og ilden dør kanskje ut etter kort tid.

- Dette kan skyldes at veden ikke er tørr nok, kontroller veden.
- En annen årsak kan være undertrykk i huset, for eksempel ved bruk av kjøkkenvifte eller annen mekanisk ventilasjon. Åpne et vindu i nærheten av kakkelovnen under opptenning. Du kan også prøve å tenne på avispapir og holde det opp i kakkelovnen for å få i gang trekken.
- Tilluftskanalen utenfra kan være helt eller delvis tilstoppet. Løsne slangen og prøvefyr med forbrenningsluft fra rommet.
- Forbrenningsluftspjeldet er kanskje ikke åpent.
- Det kan også skyldes at kakkelovnens røykuttak kan være tilstoppet av sot, noe som kan forekomme etter feiing. Kontroller ved å fjerne feieluken, ildstedskledningen og røykhyllen.
- Til slutt bør du gå gjennom fyringsanvisningen på nytt. Kanskje var vedmengden for liten, slik at grunnlørne ble for dårlige til å tenne neste påfylling av ved.

Det dannes unormalt mye sot på glasset.

Det blir alltid et visst sotbelegg på glasset, som bygges opp litt ved hver fyring. Sot på glasset skyldes i hovedsak tre ting:

- Veden er fuktig, noe som fører til dårlig forbrenning og stor røykutvikling.
- Det er for lav temperatur i brennkammeret, noe som fører til ufullstendig forbrenning og dårlig trekk i skorsteinen.
- Betjeningen er ikke korrekt, f.eks. døra sto ikke i opptenningsposisjon i ca. 15 min.

Kontroller fuktighetsinnholdet i veden, se til at du har gode grunnlør og gå gjennom fyringsanvisningen en gang til.

Røyklukt i kakkelovnens omgivelser i perioder.

Dette kan forekomme ved vindnedslag i skorsteinen og skjer som oftest når det blåser i en bestemt vindretning. En annen årsak kan være at døra åpnes når det brenner mye. Hvis det oppstår problemer som du ikke klarer å korrigere selv, kontakt forhandleren eller feiemesteren.

Med disse fyringsrådene håper vi at du er sikret en god, økonomisk og problemfri bruk av kakkelovnen.

Advarsel!

Når kakkelovnen er i bruk, kan visse flater bli svært varme og forårsake brannskader ved berøring. Vær også oppmerksom på den kraftige varmestrålingen gjennom glasset. Hvis brennbart materiale plasseres nærmere enn angitt sikkerhetsavstand, kan det oppstå brann. Ulmefyring kan føre til rask gassantennelse og forårsake både materielle skader og personskader.

Contura

NIBE AB · Box 134 · SE-285 23 Markaryd · SWEDEN
www.contura.eu

Contura reserves the right to change dimensions and procedures described in these instructions at any time without special notice. The current edition can be downloaded from www.contura.eu

811129 BAV SE-EX C 100 200 500 - 2
2014-02-24